

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Mateřská škola Kožichovice

Kožichovice 36, 674 01 Třebíč

Identifikátor zařízení: 600121 674

Zřizovatel: Obec Kožichovice, Kožichovice 36, 674 01 Třebíč

Školský úřad Třebíč, Otmarova 3, 674 01 Třebíč

Termín konání orientační inspekce: 28. a 29. září 1999

Čj.	14 356/99-11010
Signatura	nk4at101

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Následná orientační inspekce navazuje na šetření stížnosti, která byla okresním pracovištěm České školní inspekce v Třebíči zaevidována pod č.j. Sk-114 565/98-11010 dne 23. prosince 1998. Stížnost se týkala realizace výchovně vzdělávacích činností, plnění výchovně vzdělávacího programu a špatné komunikace ředitelky školy s rodiči.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola přijala vzdělávací dokument Program výchovné práce pro mateřské školy, který schválilo MŠMT ČR pod č.j. 33 483/83-201. Pedagogickou pracovníci je tento program rozpracováván do tematických celků v týdenních plánech, které vymezují jasné cíle jednotlivých výchovně vzdělávacích celků a činností. V týdenních plánech ani při realizaci plnění plánovaných cílů není patrná jejich diferenciaci dle věku a osobních individuálních zvláštností a dispozic dětí.

Rovnoměrné zastoupení všech výchovně vzdělávacích složek zabezpečuje všestranný rozvoj dětí.

Kontrolou zápisů v Přehledu výchovné práce a při sledování realizace výchovně vzdělávacích činností bylo zjištěno, že mateřská škola plní přijatý výchovně vzdělávací program.

Plánování a příprava na výchovně vzdělávací práci jsou hodnoceny jako dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

Plnění výchovně vzdělávacího programu v době od 7 do 13 hodin (v době provozu mateřské školy) zajišťuje pouze jedna pedagogická pracovníce - ředitelka školy s pracovním úvazkem 1. Míra její přímé vyučovací povinnosti je 6 hodin denně (tj. celkem 30 hodin týdně), což neodpovídá míře povinnosti výchovné práce ředitelky jednotřídní mateřské školy stanovené ve vládním nařízení č. 153/1999 Sb. ze dne 28. června 1999. Vyučující má odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilost, která je stanovena ve vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti a předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Mateřská škola je umístěna v jednopatrové, starší budově, která není typizovanou účelovou stavbou pro činnost předškolního zařízení. Prostorové zázemí pro realizaci výchovně vzdělávacích činností je vyhovující. Jednotlivé místnosti, jejich prostor a vybavení nebyly při sledovaných výchovně vzdělávacích činnostech vždy efektivně a účelně využívány. Pro realizaci námětových a tvořivých her nejsou vytvořeny vzhledem k prostorovým možnostem optimální podmínky. Stabilní koutky pro hry, situační a námětové činnosti, které stimulují a podporují zájem dětí, jsou zřizovány v minimální míře. Učitelkou organizované hromadné přechody zamezují plynulosti činností, omezují možnost jejich individuální volby a nevytváří dostatečný prostor pro jejich dokončení.

Nabídka pomůcek, materiálu a hraček je dostatečná pro všechny výchovně vzdělávací složky. Pomůcky při sledovaných činnostech byly využívány minimálně. Vybavení didaktickou technikou je na velmi dobré úrovni, při výchovně vzdělávacích činnostech je účelně využívána.

Školní knihovna je zřízena, fond odborné a pedagogické literatury je zastaralý, není průběžně doplňován a aktualizován. Nabídka dětské literatury je dostatečná a v průběhu činností účelně využívána.

Školní zahrada, která není součástí objektu školy, je prostorná. Vybavení zahrady je starší, vyžaduje rozsáhlejší opravy a úpravy. Chybí sociální zařízení a zařízení pro různorodé činnosti dětí. Četnost využívání zahrady negativně ovlivňuje její značná vzdálenost od budovy školy.

Denní program respektuje dodržování psychohygienických zásad v organizaci pobytu dětí v mateřské škole mimo stanovené denní doby pobytu venku. Časový harmonogram stravování je dodržen, ranní svačinu si nosí děti z domova a oběd se dováží z místního zemědělského družstva. V průběhu celého dopoledne mají děti přístup k nápojům a systematickým působením učitelky jsou vedeny k návyku uspokojovat potřebu příjmu tekutin. Pozitivem je také pravidelné čištění zubů.

Spontánní a řízené činnosti jsou zařazovány vyváženě, v průběhu dne jsou pravidelně realizovány tělovýchovné chvilky a dětem je poskytován dostatečný prostor pro pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávací činnosti jsou v oblasti personální a psychohygienické na velmi dobré úrovni, v oblasti materiální na dobré úrovni.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Volené formy, metody i organizace výchovně vzdělávacích činností plně neodpovídají věkovému složení třídy ani moderním trendům předškolní výchovy. Činnosti jsou realizovány spíše tradičními formami s výrazným podílem frontální práce. Takto volená organizace omezuje svobodu a kreativitu dětí, nerespektuje plně jejich zájmy. Činnosti jsou převážně určovány učitelkou bez výraznějšího podílu dětí. Děti mají minimální možnost alternativního plnění úkolu a nemají ani svobodnou volbu mezi činnostmi spontánní a řízenou.

Organizace činností přechází ve stereotyp bez výraznějšího uplatnění tvořivosti učitelky. Vedení dětí je spíše autoritativní.

Pedagogická pracovnice vede systematicky děti k upevňování a osvojování hygienických návyků, po dohodě s rodiči i čištění zubů. Estetice a kultuře stolování je větší pozornost věnována pouze při podávání oběda. Podíl dětí na přípravě stolování je minimální. Velmi dobré výsledky byly při hospitacích zjištěny v oblasti rozvíjení samostatnosti dětí při sebeobslužných činnostech a osvojování kulturních a společenských návyků.

Metody, formy a organizace výchovně vzdělávacích činností je hodnocena jako ještě vyhovující.

Motivace a hodnocení

Při sledovaných činnostech bylo vstupní a průběžné motivace využito minimálně. Velká pozornost je věnována upevňování a procvičování dosud získaných dovedností, vědomostí a návyků, ale využívané metody nejsou vždy odpovídající věkudětí. Průběžné hodnocení výsledků práce a činnosti dětí není vždy pozitivně motivující a neplní účel aktivizace a motivace dětí pro realizované činnosti.

Negativní hodnocení je většinou osobně adresované konkrétnímu dítěti, pozitivně orientované směřuje k celé skupině, což výrazně snižuje jeho účel.

Motivace a hodnocení má vzhledem ke zjištěným skutečnostem ještě vyhovující úroveň.

Interakce a komunikace

Ve třídě jsou stanovena jasná a jednoznačná pravidla vzájemné komunikace, která jsou dětmi i učitelkou respektována. U dětí je vytvářen systematicky smysl pro spolupráci a vzájemnou toleranci. Rozvoj komunikativních dovedností pozitivně ovlivňuje snaha učitelky o efektivní komunikaci s dětmi, která je realizovaná v maximální možné míře a zaměřená na všechny děti. Vyslovení vlastního názoru. Při některých řízených činnostech nebyl dětem poskytován dostatečný prostor pro volné vyjadřování dětí a rozvoj slovní zásoby. Komunikace byla jednosměrná, od učitelky k dětem.

Interakce a komunikace je postupně rozvíjena, při sledovaných činnostech měla velmi dobrou úroveň.

Spontánní činnosti

V organizaci dne jsou vyhrazeny pro spontánní činnosti především ranní hry a pobyt venku. Volné hry dětí byly částečně využívány k plánovaným didaktickým činnostem v oblasti výtvarné, pracovní, jazykové, literární a mravní výchovy. Učitelka využívala her k navázání kontaktu s jednotlivými dětmi, reagovala na jejich přání a podněty. Děti měly volnost ve výběru her a činností. V menší míře byl zaznamenán podíl učitelky na rozvíjení her nabídkou pomůcek a hraček či její přímou účastí.

Uspořádání sledovaných činností v průběhu orientační inspekce nevytvářelo podmínky pro samostatnou volbu mezi řízenou činností a vlastní samostatnou aktivitou. Tím je omezena délka spontánních činností u dětí, které přicházejí do mateřské školy později.

U dětí se projevovala schopnost setrvat u zvolených aktivit, spolupracovat při skupinových hrách. Na nižší úrovni byla tvořivost dětí a obsažnost her.

Velmi kladně jsou hodnoceny výsledky ve výchově dětí k vzájemné ohleduplnosti a pomoci.

Spontánní činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

Řízené činnosti

Kontrolou a rozбором záznamů o výchovné činnosti v předložené třídní dokumentaci bylo zjištěno rovnoměrné zařazování jednotlivých výchovných složek. Příprava plánovaných výchovně vzdělávacích činností je pečlivá, je dodržována metodika jednotlivých výchov. Řízené činnosti byly zařazeny v souladu s režimem dne v době po dopolední svačině. Náročnost úkolů není diferencována dle věku dětí, je preferována příprava dětí na vstup do základní školy. Při volbě úkolů není respektována vývojová zralost především u mladších dětí, zvolené úkoly nebyly úměrné jejich dovednostem, vědomostem a schopnostem.

Jazyková výchova navazovala na zážitky z divadelního představení. Cílem bylo využít citového zážitku při pokusu o převyprávění shlednuté pohádky. Zvolený úkol neodpovídal jazykové vyspělosti dětí, způsob vedení výchovné práce nevedl k jejich aktivní účasti rozvíjející vyjadřovací schopnosti dětí a rozvíjení slovní zásoby. Jako nedostatek je hodnoceno výhradní využívání slovních metod bez použití jakýchkoliv pomůcek.

Výtvarná výchova byla zaměřena na dodržování správných tělesných proporcí při kresbě postavy. Úkol a obsah činností nebyl diferencován, svojí náročností odpovídal věkové skupině starších dětí. Dětem nebylo jasné a srozumitelně vysvětleno co je jejich úkolem. Byla podceněna účinná vstupní a průběžná motivace. Možnost alternativního plnění úkolu jim nabídnuta nebyla. V průběhu samostatné práce učitelka poskytovala dětem individuální pomoc, poskytla jim dostatek času a klidu k dokončení práce. Hodnocení bylo prováděno průběžně.

V hudební výchově byly rozvíjeny pěvecké a hudebně pohybové dovednosti dětí. Náročnost úkolů nebyla diferencována dle věku dětí, nebyly využity názorné učební pomůcky.

V průběhu činností byly děti aktivizovány využitím hry na hudební nástroj, střídáním organizace, možností aktivně ovlivnit skladbu činností. Výrazným kladem byly velmi dobré instrumentální dovednosti učitelky.

Děti prokázaly velmi dobrou úroveň dovedností, pracovaly se zájmem a zaujetím.

Ranní cvičení jsou zařazována denně. Děti mají vytvořeny velmi dobré tělovýchovné návyky a dovednosti. Při cvičení je využívána hra na hudební nástroj a hudební nahrávky. Struktura cvičení z hlediska požadavků metodiky tělesné výchovy nemá nedostatky.

Režimové momenty byly sledovány v průběhu organizace dopolední svačiny, oběda, přípravy dětí na pobyt venku. Děti jsou vedeny důsledně k osvojování návyků a dovedností v oblasti sebeobsluhy a stolování. V menší míře jsou děti zapojovány do organizace stolování.

Celkově jsou řízené činnosti hodnoceny jako dobré, dosahují průměrné úrovně.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Na základě výsledků hospitací, sledováním projevů, znalostí a dovedností dětí je pedagogická práce učitelky hodnocena jako průměrná. Plánování výchovně vzdělávacích činností je systematické. Při realizaci plánovaných úkolů jsou využívány tradiční metodické postupy. Úkoly a obsah výchovně vzdělávacích činností nejsou diferencovány vzhledem k věku a individuálním zvláštnostem dětí. Na nižší úrovni je tvořivost učitelky a v minimální míře je zastoupeno učení formou hry a tvořivé praktické činnosti. Velmi dobré prostorové podmínky mateřské školy nejsou pro výchovně vzdělávací činnost využívány zcela efektivně. Pedagogický proces probíhá v klidném, přátelském ovzduší, které je pozitivně ovlivňováno spoluprací a dobrými vztahy pracovníků školy.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka nezpracovává dlouhodobý koncepční záměr. Při orientační inspekci byl předložen Roční plán na školní rok 1999/2000. Obsahuje hlavní cíle výchovně vzdělávací činnosti školy, dílčí úkoly jednotlivých výchovně vzdělávacích činností, hlavní zásady pro realizaci spontánních a řízených aktivit, rámcový plán spolupráce s rodinou a plán mimořádných akcí školy.

Stanovené cíle odpovídají podmínkám školy, jsou jasné a konkrétně formulované a splnitelné. Nebyly stanoveny na základě analýzy činnosti školy v předcházejícím období, jsou téměř totožné s úkoly stanovenými v plánu na školní rok 1998/1999.

K podstatným změnám nedošlo ani v oblasti rozvoje spolupráce školy s rodinou a nabídce mimořádné činnosti školy. Ředitelka školy nepřijala účinná opatření, přesto že připomínky části rodičů směřovaly v minulém školním roce k této problematice.

Zpracovaný roční plán má po formální stránce dobrou úroveň. Chybí jeho průběžné vyhodnocování a tím i zpětná vazba potřebná pro další rozvoj a zlepšování činnosti školy.

Plánování je hodnoceno jako ještě vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Dodržování obecně závazných právních předpisů

Kontrolou povinné dokumentace byly zjištěny nedostatky ve vedení evidence dětí. Evidenční listy nebyly předloženy u dvou přijatých dětí.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení Školského úřadu Třebíč ze dne 12. 6. 1997 čj. MŠ/97/07,
- řád školy, režim dne,
- roční plán na školní rok 1998/1999 a 1999/2000,
- personální dokumentace,
- zápisy ze schůzek s rodiči,
- třídní dokumentace - přehled výchovné práce, týdenní tematické plány, přehled docházky dětí, přihlášky dětí, rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí,
- rozhodnutí Školského úřadu Třebíč o povolení výjimky z minimálního počtu dětí,
- přehledy informací pro rodiče o organizaci provozu mateřské školy.

ZÁVĚR

Oblast kvality vzdělávání je v Mateřské škole v Kozichovicích celkově hodnocena jako dobrá, má průměrnou úroveň.

Dobré materiální a prostorové podmínky nejsou vždy při realizaci činností efektivně využívány.

Zvolený výchovně vzdělávací program je plněn bez výraznějšího zaměření na respektování individuálních schopností a zájmů dětí.

Plánování a příprava výchovně vzdělávacího procesu je systematická, k realizaci plánovaných cílů nejsou vždy zvoleny odpovídající postupy.

Organizace, formy a metody výchovně vzdělávacích činností jsou tradiční, plně neodpovídají moderním trendům předškolní výchovy a věkovému složení třídy, jejich efektivita je na nižší úrovni.

Psychohygienické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni mimo požadované délky pobytu venku.

Menší pozornost je věnována úvodní a průběžné motivaci a pozitivně orientovanému hodnocení.

Interakce a komunikace je většinou přirozená, učitelkou je podporován rozvoj komunikačních dovedností především v době spontánních činností. V průběhu některých řízených činností je prostor pro spontánní reakci dětí a vyslovení názoru omezený.

Kvalita řízení je v oblasti plánování hodnocena jako ještě vyhovující.

Od šetření stížnosti, které v mateřské škole proběhlo 7. a 8. ledna 1999, došlo k pozitivním změnám v plánování a přípravě výchovně vzdělávacího procesu.

Opatření přijatá ředitelkou školy v oblasti rozvoje spolupráce s rodinou a rozšíření nabídky mimořádných aktivit školy nebyla dostatečně účinná. Nebyly přijata na základě analýzy činnosti školy v minulém školním roce.

Doporučení pro ředitelku školy:

- při plánování úkolů výchovně vzdělávací činnosti vycházet z věkových a individuálních zvláštností dětí,
- při organizaci činností efektivně využívat dobrých prostorových a materiálně technických podmínek,
- v uspořádání dne vymezit požadovanou délku pobytu venku,
- volit organizaci, metody a formy výchovně vzdělávacích činností podporující aktivní učení,
- při plánování spolupráce s rodinou a dalších aktivit školy vycházet z hodnocení činnosti školy v minulém období,
- evidenci dětí vést v souladu s § 45b odst. 1 písm. a) zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Eva Cepková	Eva Cepková, v. r.
Členka týmu	Jiřina Špičková, Mgr.	Jana Špičková, v. r.

V Třebíči dne 14. října 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 10. 1999

Razítko

Ředitelka

Titul, jméno, příjmení

Podpis

Olga Krutišová

Olga Krutišová, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Na vědomí

Školský úřad Třebíč

Obecní úřad Kozichovice

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	1999-11-17	405/1999
Zřizovatel	1999-11-17	402/1999

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
1999-10-27	388/99	Ředitelka školy podala připomínky.